

108143

V Hildisch
X Konradin. Finn

Finn Grem: Begyn i mig
Bind I, J.W. Eide, Bergen
1978.

Quisling kunne ha blitt en brukbar mann for tyskerne, men var kommet til at Terbovens brutale fremferd skadet Quislings stilling hos det norske folk. Når statsakten blir fremstilt på første side i avisene som en stor og gledelig nasjonal begivenhet som viser det tysk-norske vennskap, er det ødeleggende at avisene på siste side bringer nyheter om fullbyrdede dødsdommer over nordmenn. En general hadde sagt til admiral Boehm at etter statsakten hadde hans offiserer sagt til ham at Quisling var en forræder. Hva skulle så nordmennene mene? Slik skrev Generaladmiral Hermann Boehm, sjefen for den tyske marine i Norge, til Grossadmiral Räder våren 1942.

Tyske kilder gir forøvrig også et bilde av Quislings egen sinnstemning. Under en middag hos en fremtredende norsk nazist VI. juledag 1942 uttalte han seg nemlig temmelig åpenhjertig til en tysk kontreadmiral som straks laget et referat av samtalen til sin sjef, admiral Boehm. Quisling sa at det gikk dårlig for tyskerne på alle fronter og at det ikke ville forandre ham om det også ble bygget flere skip enn tyskerne klarte å senke. Stemningen i alle okkuperte land var meget antitysk og det gjaldt også Norge. Han sammenlignet Norge med Finland under tsaren, og sa at en slik sammenligning ikke falt ut til Tysklands fordel. De tyske okkuperanter tok store verdier ut fra Norge, mer enn det var presset ut av Tyskland etter Versailles-traktaten. Og tyskerne holdt langt flere soldater og en større administrasjon i Norge enn nødvendig.

«Stemningen i det norske folk hadde, på grunn av de kjensgjerningene han hadde nevnt, forverret seg vesentlig. Han trodde ikke at flere enn én av tusen var enig i de tyske tiltakene i Norge, og dermed var tyskvennlig. Når man på den ene side talte om germanske idéer og germansk samarbeid, så ble ikke slike utsagn tatt alvorlig i dag i Norge, fordi man samtidig bl.a. tvang norske familier til å forlate sine boliger i løpet av 24 timer, og påla dem å la alt innbo bli igjen, for at skuespillerinner – han nyttet litt senere et annet uttrykk som her ikke kan gjentas – skal få plass. Sine store og alvorlige bekymringer kunne han naturligvis ikke meddele sine tilhengere og han gjorde det heller ikke. Han måtte nøye seg med å be dem holde ut og håpe på bedre tider med bedre samar-

H. Breders skrevet i Oslo, 10. januar 1943. (C. P. Jørgensen og Anne-Cath. Vestly)

28. 11. 1942. T. H. M. Jørgensen, Bergen. (Breders skrevet av det norske folk)

H. Breders skrevet i Oslo, 10. januar 1943. (C. P. Jørgensen og Anne-Cath. Vestly)

De vil igjen... (Handwritten notes at the bottom of the page)

